

2007. október 11., csütörtök

P6_TA(2007)0429

Az Európai Parlament összetétele

Az Európai Parlament 2007. október 11-i állásfoglalása az Európai Parlament összetételéről (2007/2169(INI))

Az Európai Parlament,

- tekintettel 2007. július 11-i állásfoglalására a kormányközi konferencia (IGC) összehívásáról: az Európai Parlament véleménye (az EU-Szerződés 48. cikke) ⁽¹⁾,
 - tekintettel az Európai Alkotmány létrehozásáról szóló, 2004. október 29-i szerződés I-20. cikkének (2) bekezdésére és az e Szerződéshez csatolt 34. jegyzőkönyvre ⁽²⁾,
 - tekintettel a 2007. június 21–22-i brüsszeli Európai Tanács elnökségi következtetéseire ⁽³⁾,
 - tekintettel az Európai Unióról szóló szerződés és az Európai Közösséget létrehozó szerződés módosításáról szóló szerződés (módosító szerződés) tervezete 1. cikkének 15. pontjára ⁽⁴⁾,
 - tekintettel eljárási szabályzata 45. cikkére,
 - tekintettel az Alkotmányügyi Bizottság jelentésére (A6-0351/2007),
- A. mivel a 2007. június 21–22-i Európai Tanács felkérte az Európai Parlamentet, hogy 2007 októberéig nyújtson be – a 2004. évi kormányközi konferencián elfogadott 34. számú jegyzőkönyv alapján – saját kezdeményezésű határozattervezetet az Európai Parlament jövőbeli összetételéről,
- B. mivel a 2009–2014. évi ciklusra a képviselői helyek elosztását jelenleg a 2005. április 25-i, a Bolgár Köztársaság és Románia Európai Unióhoz való csatlakozásának feltételeiről, valamint az Európai Unió alapító Szerződéseinek módosításairól szóló aktus 9. cikkének (2) bekezdése szabályozza,
- C. mivel a módosító szerződés tervezete (új [9A.] cikk) az Európai Unióról szóló Szerződés módosítását javasolja az Európai Parlament összetételének meghatározására vonatkozó új eljárás bevezetésével, és a képviselői helyek számát 750-ben maximálná, ezen belül pedig egy-egy tagállamnak legfeljebb 96 és legalább 6 helyet juttatna, a „csökkenő arányosság” elvének alkalmazásával,
- D. mivel a csökkenő arányosság elvét a Szerződés nem határozza meg, ugyanakkor szükség van világos és objektív meghatározására annak érdekében, hogy irányt mutathasson az európai parlamenti mandátumok bármiféle újabb elosztásához,
- E. mivel a csökkenő arányosság ezen állásfoglalásban meghatározott – az elsődleges jogban is megjelenő – elve támpontul fog szolgálni az illetékes hatóságok által az Európai Parlament összetételének meghatározása érdekében hozott döntés megfelelőségének vizsgálatához,

⁽¹⁾ Elfogadott szövegek, P6_TA(2007)0328.

⁽²⁾ HL C 310., 2004.12.16., 1. o.

⁽³⁾ 11177/1/07 REV. 1.

⁽⁴⁾ CIG 1/1/07, 2007. október 5.

2007. október 11., csütörtök

- F. mivel ezen elv bármiféle megsértése Bíróság általi szankcionálást is kiválthat,
- G. mivel jelen körülmények között lényeges annak elérése, hogy egyetlen tagállam sem szenvedjen hátrányt a képviselői helyek számának – a legutóbbi bővítésből eredő csökkentéshez képest megvalósuló – további csökkentése miatt,
- H. mivel a jelenlegi szakaszban nincs szükség további, megjósolhatatlan bővítések hatásának figyelembe vételére, amelyeknek következményeit a megfelelő csatlakozási aktusokban lehet majd kellőképpen – a legutóbbi bővítéshez hasonló módon, a 750 helyben megszabott maximum ideiglenes felfüggesztése révén – tekintetbe venni,
- I. mivel egy érthető, követhető és átlátható rendszernek a tagállamok lakosságának számában bekövetkező változások követésére is alkalmazhatónak kell lennie, újabb érdemi tárgyalások nélkül,
- J. mivel a népképviselő demokratikus legitimitációjának erősítése érdekében az Európai Parlament helyei- nek elosztását szolgáló igazságos, követhető és állandó rendszerre van szükség, és ez alapfeltétele annak, hogy az Európai Parlament szerepet játszasson és közreműködhessen az európai véleményformálási és jogalkotási folyamatban,
- K. mivel az európai parlamenti helyek jelenlegi száma tükrében megfelelőnek és indokolhatónak tűnik, hogy a 2009-ben megválasztandó Parlament helyeinek száma átmenetet képezzen a jelenlegi helyzetből és egy szilárdabb, a csökkenő arányosságon alapuló rendszerből következő helyzetbe,
1. osztja az Európai Tanács azon szándékát, hogy már most olyan politikai megegyezést kíván elérni, amely lehetővé tenné az Európai Parlament összetételének az új Szerződés betűje és szelleme szerinti módosítását, s hogy e megegyezést az új Szerződés hatálya lépését követően azonnal, a 2009. évi európai parlamenti választások előtt megfelelő időpontban formába is kívánja önteni;
 2. úgy ítéli meg, hogy az Európai Parlament új – a demográfiai adottságoknak jobban megfelelő és az uniós polgárságot jobban tükröző – összetételének meghatározása erősíteni fogja az Európai Parlament demokratikus legitimitását abban az időszakban, amikor az új Szerződés által reá ruházott kiterjedtebb hatásköröket kell majd gyakorolnia;
 3. megállapítja, hogy az Európai Parlament Bulgária és Románia csatlakozási aktusában előírt összetételét mindenképpen és haladéktalanul módosítani kell a módosító szerződés hatálybalépését követően;
 4. megállapítja, hogy a módosító szerződés tervezetében az Európai Unióról szóló szerződés [9A.] cikke 750-ben szabja meg a felső határt, a legnépesebb tagállam esetében legfeljebb 96, a legkevésbé népes tagállam esetében legkevesebb 6 helyet írva elő, s az uniós polgárok képviselői elveként bevezeti a csökkenő arányosságot, amelyet ugyanakkor nem határoz meg pontosabban;
 5. megállapítja, hogy a fent említett [9A.] cikk keretében összeegyeztethető egymással a hatékonyság elve – a képviselők számának a törvényhozó gyűlés szerepével még összeegyeztethető szinten tartása –, a pluralitás elve – minden egyes tagállam számára fennáll a lehetőség, hogy politikai palettájának főbb irányzatait, vagyis mind a többséget, mind a kisebbséget képviselőkhöz juttassa –, továbbá a szolidaritás elve, amelynek köszönhetően a népesebb tagállamok elfogadják alulreprezentáltságukat a kevésbé népes tagállamok jobb képviselői érdekében;

2007. október 11., csütörtök

6. úgy ítéli meg, hogy a csökkenő arányosság elve azt jelenti, hogy az egyes tagállamok lakosságának száma és a nekik jutó képviselői helyek száma közötti arány lakosságuk számának függvényében változik, oly módon, hogy egy népesebb tagállam mindegyik képviselője több polgárt képvisel, mint egy kevésbé népes tagállam egy-egy képviselője és viszont, de azt is, hogy egyetlen kevésbé népes tagállamnak sem lehet több képviselői helye, mint egy népesebb tagállamnak;

7. hangsúlyozza – mivel jelenleg a tagállamok között az állampolgárság fogalma nem kellően összehangolt –, hogy a tagállamok népességével kapcsolatban az Európai Unió Statisztikai Hivatala (Eurostat) által megadott számokra kell hivatkozni, amelyeket az Európai Unió Tanácsa is felhasznál, amikor minősített többségi határozathozatal esetében ellenőriznie kell az Unió teljes népességének százalékos arányait;

8. célszerűnek tartja, hogy az európai integrációs folyamat jelenlegi szakaszában a Bulgária és Románia csatlakozási okmánya által a tagállamoknak juttatott képviselői helyekkel összehasonlítva egy tagállam esetében se javasolja a képviselői helyek számának csökkentését, a legnépesebb tagállam, Németország helyeinek 99-ről 96-ra való csökkentése kivételével, amely a módosító szerződés kidolgozására vonatkozó megbízásból adódódik;

9. úgy ítéli meg egyébként, hogy a jelenlegi körülmények között az Európai Parlamenten belüli helyek számát és ezáltal az európai polgárok EU-n belüli képviseletét nem kellene már előre az olyan jövőbeni bővítések alapján csökkenteni, amelyek időpontja még nem határozható meg;

10. következképpen azt javasolja, hogy a jövőbeli Európai Parlament képviselői helyeinek elosztásakor 750 helyet vegyenek alapul, és úgy véli, hogy a jövőbeli csatlakozások a mindenkori választási időszak végéig e maximum átmeneti túllépését eredményezhetik – mint ahogyan ez Bulgária és Románia esetében is történt –, majd a bővítést követő európai parlamenti választások alkalmával kerüljön sor a képviselői helyek elosztásának átfogó felülvizsgálatára;

11. emlékeztet arra, hogy a csökkenő arányosság ezen állásfoglalásban meghatározott elvének megsértése a jövőben Bíróság általi szankciót vonhat maga után, miután az Európai Parlament összetételét meghatározó aktus olyan származtatott jogi aktussá válik, amelynek tiszteletben kell tartania a Szerződésben lefektetett korlátokat és elveket;

12. felkéri a kormányközi konferenciát, hogy a módosító szerződésben foglalt, az Európai Unióról szóló szerződés [9A.] cikkének (2) bekezdéséről szóló nyilatkozatába – amely a konferencia záróokmányához csatolandó – foglalja bele az I. mellékletben szereplő, az Európai Parlament összetételét megállapító európai tanácsi határozattervezetet azzal a feltétellel, hogy hivatalos elfogadására a fent említett [9A.] cikk (2) bekezdésében foglalt eljárással összhangban kerül sor közvetlenül a módosító szerződés hatálybalépése után; a maga részéről vállalja, hogy késlekedés nélkül cselekedni fog, amint hatályba lép a módosító szerződés; felkéri az Európai Tanácsot, amint hatályba lép a módosító szerződés, annak rendelkezéseivel összhangban léptesse életbe a fent említett nyilatkozatot annak érdekében, hogy a tagállamok időben meghozhassák a szükséges nemzeti intézkedéseket a 2009–2014 közötti parlamenti ciklusra vonatkozó európai parlamenti választások megszervezéséhez;

13. ragaszkodik ahhoz, hogy az Európai Tanács fent említett határozattervezete 3. cikkének tervezett felülvizsgálatát használják ki azon technikai és politikai lehetőség tanulmányozására, hogy a lakosságnak az Eurostat által évenként megállapított száma helyett az uniós polgárok számát vegyék figyelembe; ennek érdekében felkéri a kormányközi konferencián résztvevő képviselőit, hogy továbbítsák a konferencia részére az átmeneti rendelkezésekről szóló 10. sz. jegyzőkönyvtervezet 2. cikkét érintő nyilatkozattervezetet (I. cím: Az Európai Parlamentre vonatkozó rendelkezések), amely a II. mellékletben található, és felszólítja a konferenciát, hogy záróokmányához csatolja e nyilatkozatot;

2007. október 11., csütörtök

14. felhívja a figyelmet a helyek csökkenő arányosság elve szerinti elosztása és az uniós intézményekre vonatkozó átfogó reformcsomag között fennálló politikai összefüggésre, különös tekintettel a kettős többség elvére, amely a Tanácson belüli többség meghatározása (a módosító szerződés tervezetében az Európai Unióról szóló szerződés [9C.] cikkének (4) bekezdése) és a Bizottság összetételére (a fent említett szerződés [9D.] cikkének (5) bekezdése), továbbá hangsúlyozza, hogy a fenti csomagnak koherensnek kell lennie, miközben el kell ismernie mindegyik intézmény sajátos jogi természetét; elismeri, hogy míg a tanácsi többségi szavazásra, valamint a Bizottság összetételére vonatkozó reformnak csak 2014-ben kell hatályba lépnie, addig az európai parlamenti helyek új elosztásának 2009-től hatályosnak kell lennie; fenntartja azonban a jogot arra, hogy az uniós intézmények módosító szerződésben foglalt reformjának fényében, összhangban az Európai Unióról szóló szerződés fent említett [9A.] cikkével megvizsgálja az európai parlamenti helyek elosztásáról szóló európai tanácsi határozattal való egyetértését;

15. tudatában van annak, hogy az Európai Parlament javasolt összetétele a módosító szerződéstervezet előírásainak objektív alkalmazását jelenti, ugyanakkor a jövőben erőfeszítésekre lesz szükség a hosszabb távon – nevezetesen a jövőbeli csatlakozások alkalmával – jelentkező új kihívásokkal való szembenézés érdekében; véleménye szerint egy ilyen jövőbeni reform során mindenképpen elő kell irányozni a történelmi okokkal magyarázható esetleges jelenlegi egyenlőtlenségek kiigazítását is;

16. javasolja az Európai Tanácsnak, hogy az Európai Parlamenttel közösen, minden egyes új európai parlamenti választás előtt megfelelő időpontban vizsgálja meg a népességi adatokat, és azokat számolási kiindulópontként rögzítse;

17. ebben a tekintetben javasolja annak a lehetőségnek a tanulmányozását, hogy az európai képviselők egy részének megválasztására nemzetek feletti listákon kerüljön sor; úgy ítéli meg, hogy a választási vita ezzel valódi európai jelleget kapna, különösen mivel az európai szintű politikai pártok központi szerephez jutnának;

18. megerősíti, hogy ez a javaslat szorosan kapcsolódik a módosító szerződés hatálybalépéséhez; úgy ítéli meg, hogy amennyiben a módosító szerződés ratifikálását a 2009-es európai parlamenti választások előtt nem lehet sikeresen lezárni, a parlamenti helyek meglévő szerződések szerinti elosztásának továbbra is érvényben kellene maradnia;

19. felkéri elnökét, hogy továbbítsa ezt az állásfoglalást és Alkotmányügyi Bizottsága említett jelentését a kormányközi konferenciának, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a tagjelölt országok kormányainak és parlamentjeinek.
